

การประเมินมูลค่าของผลประโยชน์ทางค้านนั้นทนาการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง จังหวัดสงขลาและสตูล

An Economic Valuation of the Recreational Benefit of Tonngachang Wildlife Sanctuary,

Changwat Songkhla and Changwat Satun

ฤทธิชัย วุ้นศิริ

Ritthichai Wunsiri

Order Key 274 6b BIB Key 174315 เลขทมู่ 67 101. 67 . 44 9 เลขทะเบียน 73.3 2542 2.1

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวคุล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management

2542

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินมูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนั้นทนาการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

โตนงาช้าง จังหวัดสงขลาและสตูล

ผู้เขียน นายฤทธิชัย วุ้นศิริ

สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราการมาท่องเที่ยวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างและ ประเมินมูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนั้นทนาการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง จังหวัด สงขลาและสดูล

การศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง ทั้งสิ้น 313 ราย โดยสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวในวันหยุคราชการ 200 ราย และวันทำงานตามปกติ 113 ราย แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสัมคมต่ออัตราการมาท่องเที่ยว และประเมิน มูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยว โดยวิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM)

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุไม่เกิน 41 ปี มีการศึกษาใน ระดับปานกลางค่อนข้างสูง มีอาชีพที่หลากหลายมาก และมีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี ประมาณครึ่งหนึ่งเดินทางมาจากเขตที่ 1 ซึ่งใกล้ที่สุด และใช้เวลาในการเที่ยว 3 – 4 ชั่วโมงต่อครั้ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อมาท่องเที่ยวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างอย่างเดียว สิ่งดึงคูดใจที่สำคัญ คือ น้ำตกที่สวยงาม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 5 – 8 คน นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมด จะเดินทางมาเที่ยวอีกในอนาคต และส่วนใหญ่เห็นด้วยถ้ารัฐบาลจะปรับปรุงให้มีสถานที่พักและ สิ่งอำนวยความสะควกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยไปเที่ยว แหล่งนันทนาการทดแทนอื่นๆ

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการมาท่องเที่ยวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง ณ ระดับ ความเชื่อมั่นทางสถิติ 99% มีเพียงปัจจัยเดียวคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับแหล่ง นันทนาการทดแทนอื่นๆ รายได้เฉลี่ยและการศึกษาของประชากรไม่มีผลต่ออัตราการมาท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการมาท่องเที่ยวกับถ่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง แสดงในรูปของสมการถคถอย ได้ดังนี้

 $\log Q_i = 10.173 - 3.863 \log TC_i$

จากสมการสามารถหาเส้นอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง และพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ก็คือ มูลค่าความเต็มใจที่จะจ่าย หรือผลประโยชน์ทางค้านนันทนาการของ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง จากการคำนวนพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ได้มูลค่าของผลประโยชน์ทาง ด้านนันทนาการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง ในปี พ.ศ. 2542 เท่ากับ 35.5 ล้านบาท

มูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนั้นทนาการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างนี้ จะช่วย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ทราบว่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างมีค่าหรือมี ราคาขั้นต่ำในปี พ.ศ. 2542 เท่ากับ 35.5 ล้านบาท มูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนั้นทนาการนี้ เปลี่ยนแปลงตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยว ฉะนั้นถ้ามีการ จัดการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างที่ดี ก็จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผล ให้มูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนันทนาการเพิ่มขึ้นด้วย และช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในการดูแลรักษา หรือไม่ทำลายความสวยงามตามธรรมชาติ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังสามารถใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

Thesis Title An Economic Valuation of the Recreational Benefit of Tonngachang Wildlife

Sanctuary, Changwat Songkhla and Changwat Satun.

Author Ritthichai Wunsiri

Major Program Environmental Management

Academic Year 1999

Abstract

The objectives of this research were to examine certain socio-economic characteristics of the tourists visiting Tonngachang Wildlife Sanctuary, determine factors affecting their visiting rates, and calculate the recreational value of the Sanctuary.

Data were obtained through interviews with 313 visitors to the Sanctuary; 200 weekend visitors and 113 weekday, in 1999. Socio-economic data were analysed and presented as percentages. The relationship between visiting rates and socio-economic factors were analysed. The theory of willingness-to-pay was then applied to assess the recreational value of the Sanctuary using the Travel Cost Method (TCM).

The study revealed the following: most visitors were male, average age 41, mid-level of education, worked in a variety of occupations, and income averaged less than 10,000 baht per month. Most visited the Sanctuary not more than twice a year. Half of the visitors were from the villages nearby (zone 1), and spent an average of 3-4 hours per visit. Their main reason for visiting was to see the Tonngachang waterfall, which is quite famous. They usually travelled in groups of 5-8 people, and most indicated an intention to return at some time in the future. The main recommendation they offered to the government to improve the facilities at Tonngachang was to provide more comfortable seating. The travel cost was the most important and significant factor (P<0.01) for the decision to visit the Sanctuary.

The relationship between the travel cost and the visitors to Tonngachang Wildlife Sanctuary is presented by the function:

 $\log Q_i = 10.173 - 3.863 \log TC_i$

From the above demand function of tourists for Tonngachang Wildlife Sanctuary, the area under the demand function represents the willingness to pay or recreational value of the Sanctuary. It was calculated to be equal to 35.5 million baht in 1999.

This is the minimum value of the Sanctuary in 1999. This value varies by the travel cost and number of visitors to the Sanctuary. Better management of the Sanctuary will attract more tourists, increase its recreational value and promote public participation in the management and conservation of the Sanctuary.